

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਦਸਤਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

Dastaar (ਦਸਤਾਰ), Persian دستار

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਿਖਿਆ

ਜੇ ਜੀਵੈ ਪਤਿ ਲਈ ਜਾਇ ॥
ਖੁਭੁ ਤੇਰੀ ਪਗਰੀ ਮੀਠੇ ਤੇਰੇ ਬੋਲ ॥
ਨਾਪਕ ਪਾਕੁ ਕਰਿ ਹਉਰਿ ਹਦੀਸਾ

ਸਾਨੂੰ ਅਪਣੀ ਇਜ਼ਤ ਤੇ ਸ਼ਾਨ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਮਾਜ, ਦੇਸ਼, ਕੌਮ ਗੁਰੂ ਤੇ
ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣੀ ਹੈ
ਸਾਬਤ ਸੁਰਤਿ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੇਸ ਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗ ਕਾਇਮ
ਰੱਖਣੇ ਹਨ

ਇਜ਼ਤ ਲਈ ਸਿਰ ਤੇ ਦਸਤਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

- ਪੰਜ ਕਕਾਰਾ ਨੇ ਨਾਲ ਦਸਤਾਰ ਸਿੱਖ ਰਵਾਇਤਿ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿਸਾ ਹੈ
- ਹਰੇਕ ਸਿੱਖ ਲਈ ਦਸਤਾਰ ਪਹਿਨਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
- ਦਸਤਾਰ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਇਜ਼ਤ, ਆਣ ਤੇ ਸ਼ਾਨ ਹੈ

ਦਸਤਾਰ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਪਨ ਹੈ

ਦਸਤਾਰ ਸਜ਼ਾਣ ਦੇ ਲਾਭ:

- ਦਸਤਾਰ ਨਾਲ ਨਾ ਗਰਮੀ ਲਗਦੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਦੀ ਲਗਦੀ ਹੈ
- ਦਸਤਾਰ ਹੈਲਮੈਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ
- ਸਿਰ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗੀ ਸੰਤੁਲਨ ਠੀਕ ਰੱਖਦੀ ਹੈ
- ਦਸਤਾਰ ਸੰਦਰਤਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ
- ਮਨੋਖ ਦਾ ਕੱਢ ਉੱਚਾ ਲਗਦਾ ਹੈ
- ਰੋਜਾਨਾ ਦਸਤਾਰ ਸਜ਼ਾਉਣ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਕਸਰਤ, ਸਰੀਰਕ ਚੁਸਤੀ
- ਦਸਤਾਰ ਸਜ਼ਾਉਣ ਕਰਕੇ ਮਨੋਖ ਦੀ ਘਰ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਉਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਵਧਦੀ ਹੈ

ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਦਸਤਾਰ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੈ:

ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਵੇਂ
ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ (ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੱਖ ਤੇ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੱਖ) ਨੂੰ
ਦਸਤਾਰ ਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰ ਸਜ਼ਾ ਕੇ ਚੰਮਕੌਰ ਦੀ ਜੰਗ ਲਈ ਭੇਜਿਆ

ਦਸਤਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ:

- ਦਸਤਾਰ ਸਿੱਖ ਦਾ ਧਰਮੀ ਤੇ ਪਵਿਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ
- ਇਜ਼ਤ ਤੇ ਮਾਣ ਬਖਸ਼ਣ ਲਈ ਸਿਰੋਪਾ (ਦਸਤਾਰ) ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- ਅਕਸਰ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜੁਮੇਵਾਰੀ ਸੌਪਣ ਲਈ ਦਸਤਾਰ
ਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਸਤਾਰਾਂ

Importance of Dastaar in Sikhism

Pagri (ਪਗੜੀ), Pagg (ਪੱਗ)

Education from Guru Granth Sahib

ਸਭ ਹਰਾਸੁ ਜੇਤਾ ਕਿਛੁ ਖਾਇ ॥ (੧੪੨)

ਦ੍ਰਾਰਿਕਾ ਨਗਰੀ ਕਾਹੇ ਕੇ ਮਗੋਲ ॥੨॥ (੨੨੨)

ਸਾਬਤ ਸੂਰਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਿਰਾ ॥੧੨॥ (੧੦੮)

We have to maintain our respect and dignity among the family, society, country, nation, Guru and Akal Purkh

We have to maintain ourselves by preserving our hair and body parts

Dastar is necessary for our respect

- Dastaar is important part of the Sikh culture, along with the Five Ks
- Dastaar is mandatory for every Sikh
- Dastaar represents Honour, Self-respect, Courage, Spirituality

Dastaar is unique identity of Sikhs

Advantages of Dastar:

- Turban protects both from heat and cold
- Protects as a helmet
- Balance of temperature, keeps the mind cool
- Sign of beauty
- Man looks taller, better personality
- Daily exercise and keeps active
- Habits of decorating turban, Generates the habit of decorating home and environment

Dastar is symbol of courage during war:

Guru Gobind Singh Sahib personally tied beautiful Dastaar on the heads of both his elder sons (Baba Ajit Singh and Baba Jujhar Singh), personally gave them arms, decorated them like bridegrooms and sent them to the battlefield at Chamkaur Sahib

Significance of Turban:

- Dastaar is symbol of spirituality and holiness
- Selflessly service is honored with turban
- Dastaar ceremony is generally performed for Sikh Children
- Turban ceremony is performed for family Responsibility (North India)

Various type of Dastar's

